

1 **At være sammen – og gøre en forskel**

2 Bæredygtigheds- og samværspolitik for Natur & Ungdom

3

4 **Hvorfor har Natur & Ungdom denne politik?**

5 Natur & Ungdom er et fællesskab for børn, unge og frivillige, der deler glæden ved naturen – og ønsket
6 om at passe på den.

7 Siden 1959 har Natur & Ungdom været en forening med et bredt naturperspektiv og et stærkt fokus på
8 både naturdannelse og demokratisk dannelse. Vi mødes i et frivilligt, forpligtende fællesskab med
9 naturen som omdrejningspunkt – og med hinanden som forudsætning.

10 For os handler bæredygtighed ikke kun om klima, biodiversitet og naturpleje. Det handler også om
11 hvordan vi er sammen, når vi:

- 12 • mødes til aktiviteter
- 13 • planlægger projekter
- 14 • er uenige
- 15 • bliver trætte – eller begejstrede

16 Denne bæredygtighed- og samværspolitik skal:

- 17 • give fælles retning for kultur og samvær i Natur & Ungdom
- 18 • understøtte bæredygtig dannelse og frivillighed
- 19 • sikre, at Natur & Ungdom er et sted, man har lyst til at være – også over tid

20

21 **Hvad betyder bæredygtighed i Natur & Ungdom?**

22 Når vi taler om bæredygtighed i Natur & Ungdom, taler vi om mere end naturen alene.

23 For os handler bæredygtighed om:

- 24 • naturen – at passe på den og bruge den med omtanke
- 25 • mennesker – at skabe fællesskaber, hvor flere kan være med
- 26 • trivsel – at engagement og frivillighed ikke slider mennesker op

27 Gennem kendskab og aktivt samspil med naturen styrker vi vores forståelse af naturen og vores plads i
28 de store kredsløb. Vi tror på, at vejen til naturbeskyttelse går gennem bevidst naturbenyttelse – og at
29 fællesskaber i naturen kan skabe både handling, håb og ansvar.

30 Et arrangement kan være fagligt stærkt og grønt i sit indhold – men stadig ikke-bæredygtigt, hvis nogle
31 føler sig udenfor, utrygge eller oversete.

32 Omvendt kan små, enkle aktiviteter være dybt bæredygtige, hvis de skaber tryghed, glæde og lyst til at
33 engagere sig videre.

34 Bæredygtighed handler både om det, vi gør, og måden, vi gør det på.

35

36 **Pejlemærker for bæredygtig praksis i Natur & Ungdom**

37 I Natur & Ungdom ønsker vi, at bæredygtighed også kan ses i de valg, vi træffer i hverdagen.

38 Ikke som faste regler, men som pejlemærker, der hjælper os med at træffe bevidste valg.

39 Når vi planlægger aktiviteter, møder og arrangementer, bestræber vi os derfor på, at:

40 **Transport**

- 41 • prioritere kollektiv transport, samkørsel og cykling, når det er muligt
- 42 • tænke transport ind tidligt i planlægningen, så bæredygtige valg bliver lettere

43 **Mad og forplejning**

- 44 • være bevidste om de råvarer, vi køber og anvender, og prioritere grønne, økologiske og lokalt
- 45 producerede ingredienser
- 46 • tage hensyn til både klima, sundhed og fællesskab omkring maden
- 47 • tage hensyn til enkelte personers valg og allergier, fx vegetar, mælke- og glutenallergi ved
- 48 indmeldelse

49 **Materialer og indkøb**

- 50 • overveje behovet, før vi køber nyt
- 51 • prioritere genbrug, deling og holdbare løsninger
- 52 • tænke bæredygtighed ind i valg af materialer, grej og tryksager

53 **Planlægning og ressourcer**

- 54 • bruge ressourcer med omtanke – både naturens og menneskers
- 55 • tilrettelægge aktiviteter, så de er bæredygtige i både tempo og omfang

56 Pejlemærkerne er ment som forslag, da lokale forhold, muligheder og begrænsninger varierer, og det

57 er helt legitimt. Det vigtigste er, at vi tænker bæredygtighed med – og taler om de valg, vi træffer.

58

59 **Samvær i naturen – vores sociale fundament**

60 I Natur & Ungdom er samværet i naturen det sociale fundament for vores fællesskab.

61 Naturen er ikke kun rammen om vores aktiviteter, men også et sted med:

- 62 • stilhed og fordybelse
- 63 • plads til forskellighed
- 64 • de store samtaler
- 65 • personlig udvikling og læring

66 I Natur & Ungdom mødes mennesker med forskellig alder, erfaring, baggrund og overskud.
67 Nogle er nye, og andre har været med i mange år. Nogle kommer for naturen, andre for fællesskabet –
68 ofte begge dele.

69 Derfor er godt samvær ikke en selvfølge. Det er noget, vi aktivt skaber sammen.

70 Det kan fx være, at:

- 71 • tage ekstra godt imod nye, der ikke kender nogen
- 72 • forklare interne jokes, traditioner eller forkortelser
- 73 • være opmærksom på, om alle faktisk har mulighed for at deltage

74 Samværspolitikken skal give os et fælles sprog for de valg, vi sammen træffer i hverdagen.

75

76 **Værdier for samvær i Natur & Ungdom**

77 Vi ønsker, at vores sociale fællesskaber er præget af:

78 **Respekt**

79 Vi møder hinanden ordentligt og lytter – også når vi er uenige.

80 **Rummelighed**

81 Vi arbejder aktivt for, at flere føler sig velkomne og trygge.

82 **Ansvar**

83 Vi tager ansvar for vores adfærd og fællesskabet som helhed.

84 **Omsorg**

85 Vi er opmærksomme på hinandens trivsel. Da frivillighed skal give energi – ikke tage den.

86 Disse værdier gælder alle sammenhænge i Natur & Ungdom – fysisk og digitalt

87

88 **Kyllingeprincippet**

89 I Natur & Ungdom arbejder vi aktivt med at omsætte vores værdier til praksis i mødet med nye
90 deltagere – bl.a. gennem det såkaldte kyllingeprincip.

91

92 Kyllingeprincippet betyder, at mere erfarne medlemmer hjælper yngre og nye deltagere med at finde
93 sig til rette i aktiviteter og fællesskaber i foreningen.

94 Princippet understøtter:

- 95 • at børn og unge får en tryk indgang til Natur & Ungdom
- 96 • at erfaring og ansvar gives videre mellem deltagere
- 97 • at deltagelse og frivillighed udvikles i fællesskab

98 Voksne frivillige kan understøtte rammerne for dette, men princippet bygger på, at børn og unge lærer,
99 deltager og udvikler sig sammen.

100 Kyllingeprincippet bidrager til at skabe inkluderende fællesskaber og styrke den sociale bæredygtighed
101 i Natur & Ungdom.

102

103 **Forventninger til fællesskabet**

104 Som en del af Natur & Ungdom bedrager man til den fælles kultur.

105 Det betyder bl.a., at:

- 106 • vi har en god og respektfuld omgangstone
- 107 • vi taler med hinanden – ikke om hinanden
- 108 • vi accepterer, at man kan være enig om at være uenig
- 109 • vi er åbne for, at aktiviteter kan tilpasses, så flere kan være med

110 Det er ikke altid nemt – men vi øver os.

111

112 **Åbne og inkluderende fællesskaber**

113 Natur & Ungdom ønsker at være et åbent fællesskab. Det betyder dog ikke, alle nødvendigvis skal være
114 med i alt – men der skal være fællesskaber for alle, og flere skal kunne finde en måde at høre til på.

115 Inklusion i Natur & Ungdom handler om tilhørsforhold og medejerskab. Når flere får mulighed for at
116 bidrage, præge og tage ansvar, styrkes både fællesskabet og foreningsdemokratiet.

117 Inklusion handler ikke kun om at åbne dørene, Men på kulturen, normerne og de uskrevne regler, der
118 præger fællesskabet. Ofte er det ikke intentionerne, men vaner og selvfølgeligheder, der afgør, hvem
119 der føler sig hjemme – og hvem der ikke gør.

120 Vi er bevidste om, at:

- 121 • fællesskaber altid har normer
- 122 • “det normale”, kan virke ekskluderende for nogen
- 123 • gode intentioner om inklusion må ikke føre til usynliggørelse eller andetgørelse

124 Derfor bestræber vi os på, at:

- 125 • gøre forskellighed naturlig
- 126 • møde nye medlemmer som ressourcer og medskabere
- 127 • spørge og lytte frem for at antage, hvad andre har brug for
- 128 • skabe fleksible måder at deltage på

129 **Særskilte retningslinjer for konkrete situationer**

130 Nogle situationer i Natur & Ungdom kræver særlige rammer og tydelighed for, at sikre tryghed for alle –
131 særligt for børn og unge.

132 Natur & Ungdom har derfor særskilte retningslinjer og procedurer for konkrete situationer, herunder
133 bl.a.:

- 134 • rygning, alkohol og euforiserende stoffer
- 135 • beskyttelse af børn og unge, herunder brug af børneattester
- 136 • overnatning, bad og omklædning på ture og lejre
- 137 • situationer med særligt ansvar eller magtforhold

138 Retningslinjerne er udarbejdet for at skabe klare rammer og for at sikre, at frivillige ikke står alene med
139 svære vurderinger. De supplerer denne politik og skal anvendes med udgangspunkt i Natur & Ungdoms
140 værdier om respekt, omsorg og ansvar.

141

142 **Når noget bliver svært**

143 Selv i gode fællesskaber kan der opstå situationer, hvor noget ikke fungerer.

144 Det kan være konflikter, misforståelser eller overskredne grænser.

145 Sker det, ønsker Natur & Ungdom, at:

- 146 • situationer tages op tidligt
- 147 • der søges dialog og forståelse
- 148 • fokuset er på læring og løsning

149 Natur & Ungdom har udarbejdet en særskilt procedure for håndtering af brud på samværspolitikken,
150 herunder også alvorlige og akutte situationer.

151

152 Formålet er at sikre tryghed og tydelighed – så frivillige ikke står alene med ansvar i svære sager.

153

154 **En politik, der skal kunne bruges**

155 Denne politik er en fælles ramme, og ikke en facitliste.

156 Den skal:

- 157 • kunne bruges i foreningen i hverdagen
- 158 • give støtte, når der opstår tvivl
- 159 • kunne suppleres med lokale aftaler og praksisser

160 Politikken er kun bæredygtig, hvis den giver mening i praksis.

161

162 **Et fælles ansvar og et levende dokument**

163 Natur & Ungdom er en udviklingsorienteret forening, der ønsker at forny sig i takt med
164 samfundsudviklingen.

165 Denne politik er udviklet i dialog mellem frivillige, lokalforeninger, hovedbestyrelse og sekretariat – og
166 skal:

- 167 • justeres over tid
168 • udvikle sig sammen med foreningen
169 • være et redskab, man faktisk har lyst til at bruge

170 For bæredygtighed i Natur & Ungdom handler i sidste ende om:

171 *At skabe fællesskaber, hvor både naturen og mennesker kan trives.*

172

173 **Bilag**

- 174 1. Procedure: Når samværspolitikken udfordres
175 2. Retningslinjer: Trygge rammer på ture og lejre i Natur & Ungdom
176 3. Retningslinjer: Børneattester
177 4. Retningslinjer: Alkohol, euforiserende stoffer og rygning

178